

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5T/23/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117010239
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Reištetter
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2017:6117010239.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Banskej Bystrici na hlavnom pojednávaní konanom dňa 02. 06. 2017 konajúc samosudcom JUDr. Romanom Reištetterom v trestnej veci obžalovaného M. R., D.. XX. XX. XXXX, pre prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, takto

rozhodol:

Obžalovaný: M. R., nar. XX. XX. XXXX S. N. N., trvale bytom N. N., A. Y. XX, prechodne bytom D. S. Č.. XX

uznáva sa vinným, že

ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom M. R., s miestom podnikania N. N., A. Y. XX, L.: XX XXX XXX a súčasne zodpovedná za odvod poistného riadne a včas nezaplatil splatné poistné na sociálne poistenie za SZČO v období február 2015 - december 2015, január 2016 - september 2016 v sume 3.475,80,- € určenému príjemcovi Z. A., A. N. N., G. XX, čím nesplnil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 141 ods. 1 a § 142 - 143 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v rozsahu predstavujúcom sumu 3.475,80,- €,

t e d a

vo väčšom rozsahu nezaplatil splatné poistné na sociálne poistenie,

č í m s p á c h a l

prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje

Podľa § 278 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 odsek 2, § 46 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 3 (troch) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa trest obžalovaného vykoná v Ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 278 odsek 1 Tr. por. je obžalovaný povinný uhradiť poškodenému Z. A., Z. Z. G. XX, N. N. náhradu škody vo výške 3.475,80 €.

odôvodnenie:

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici dňa 24. 03. 2017 podal na tunajší súd obžalobu pod č. k. XPv XXX/XX/XXXX - XX na obžalovaného M.Á. R. pre prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom M. R., s miestom podnikania A. Y. XX, N. N., L.: XX XXX XXX a súčasne zodpovedná za odvod poistného riadne a včas nezaplatil splatné poistné na sociálne poistenie za SZČO v období február 2015 - december 2015, január 2016 - september 2016 v sume 3 475,80 Eur určenému príjemcovi Z. A., A. N. N., G. XX, čím nespĺnil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 141 ods. 1 a § 142 a § 143 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v rozsahu predstavujúcom sumu 3 475,80 Eur.

Samosudca okresného súdu vydal vo veci trestný rozkaz sp. zn. 5T/23/2017 zo dňa 03. 04. 2017, v zmysle ktorého bol obžalovaný odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Poškodený bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Obžalovaný podal voči trestnému rozkazu odpor, v ktorom uviedol, že k spáchaniu skutku s a priznáva a konanie ľutuje, ale uložený trest považuje za neprimerane vysoký. K porušeniu jeho povinnosti zaplatiť poistné ho priviedla zlá finančná situácia jeho rodiny, keď s výnimkou prídavkov na deti vo výške 90,00 Eur bol jeho príjem z podnikateľskej činnosti jediným príjmom jeho rodiny. Všetky peňažné prostriedky tak použil len na nevyhnutné náklady na ďalšie prevádzkovanie podnikateľskej činnosti (nákup materiálu a pracovných nástrojov) a na nevyhnutné náklady rodiny. Mesačné náklady na bývanie predstavovali mesačne sumu vo výške 400,00 Eur a náklady na stravu, ošatenie a školské potreby predstavovali mesačne sumu vo výške 200,00 Eur. V decembri 2016 mu bolo živnostenské oprávnenie zrušené, a preto je s manželkou od januára 2017 evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný a poberá len dávky v hmotnej núdzi. Popri uvedených dávkach sú jediným zdrojom príjmu rodiny krátkodobé práce, ktoré vykonáva podľa možnosti na dohodu. Bez jeho príležitostného príjmu by bola bytová a sociálna situácia jeho rodiny značne ohrozená. Zároveň je možné konštatovať, že nehrozí, aby sa skutku kladeného mu za vinu ešte dopustil. Dlh voči Z. A. by mohol uhradiť na základe príjmu z výkonu prác v zahraničí. Žiadal o uloženie miernejšieho trestu, najmä nahradenie nepodmienečného trestu odňatia slobody trestom povinných prác alebo peňažným trestom v primeranej výške.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd určil termín hlavného pojednávania, na ktorom vykonal nasledovné dokazovanie.

Obžalovaný M. R. nepoprel spáchanie skutku a samosudca zistil skutočnosti uvedené v § § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku. Prokurátor navrhol vyhlásenie obžalovaného prijať. Vyhlásenie obžalovaného, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, súd považuje za priznanie spáchania skutku. Na základe uvedeného súd vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Súd využil aj inštitút predbežného šetrenia - prejednávania podmienok k výkonu trestu povinnej práce, ktorý navrhoval obžalovaný uložiť, v rámci ktorého zistil, že obžalovaný spolu s manželkou a deťmi bývajú v podnájme. Obžalovaný má ukončené vzdelanie v rámci odboru mechanik opravy koľajových vozidiel. Je schopný vykonávať stavebné práce a počas pracovného týždňa by mohol odpracovať v rámci svojho osobného voľna trest povinnej práce v trvaní ôsmich hodín v obvode Okresného súdu Banská Bystrica s nástupom od 03. 01. 2017. Nemá žiadne zdravotné obmedzenia, v minulosti nebol liečený (protialkoholická alebo protitoxikomanická liečba). V minulosti trest povinnej práce mu nebol uložený.

Obžalovaný vo výpovedi poukázal na svoje sociálne pomery v čase spáchania skutku. V danom období sa s rodinou presťahoval, pričom musel platiť nájomné a poplatok za spotrebované energie. Má štyri deti, z toho tri školopovinné. Jedno už navštevuje strednú školu, jedno je ešte žiakom materskej školy. V čase spáchania skutku bol jediným živiteľom rodiny. V decembri 2016 mu bolo zrušené živnostenské oprávnenie. Je ochotný doplatiť poistné. V tom čase vykonával stavebné práce na rôznych miestach (R., Ž. D. C., A.), z čoho mal príjem asi 650,00 Eur, ale z toho precestoval sumu vo výške 100,00 Eur. Niekedy vykonával práce celý mesiac, niekedy bol doma aj dva týždne. V súčasnej dobe je nezamestnaný.

Svedkyňa D. R. vo výpovedi potvrdila, že v danom období bola rodina v zlej finančnej situácii. Poberala len rodinné prídavky vo výške 90,00 Eur a čo manžel zarobil, išlo na stravu, ošatenie a školu. V tom čase

manžel vykonával stavebné práce a jeho príjem bol 400,00 Eur - 500,00 Eur, ale ten nebol pravidelný. Nemali žiadny majetok. Pomáhali im rodičia. V súčasnej dobe poberá dávky v hmotnej núdzi pre rodinu so štyrmi deťmi vo výške 290,00 Eur.

Podľa § 269 Trestného poriadku boli prečítané listinné dôkazy:

- zápisnica o výsluchu svedka - poškodeného: O. I. F. (č. I. 17 - 20),
- trestné oznámenia (č. I. 7),
- listinné podklady Z. A. (č. I. 116 - 118),
- odpis z registra trestov,
- výpis priestupkov (č. I. 119 - 120, 133),
- trestný rozkaz (č. I. 132),
- oznámenie OR PZ (č. I. 134).

Obžalovaný bol okrem svojho priznania z trestnej činnosti usvedčovaný aj trestným oznámením Z.U. A., ktorého súčasťou boli aj listinné podklady s vyčíslením nezaplateného poistného za obdobie február 2015 - december 2015, január 2016 - september 2016, výpoveďami poškodeného ako aj znaleckým posudkom č. 06/2017 zo dňa 26. 01. 2017 vypracovaným L. I. O.F. vrátane jej výpovede Trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona sa dopustí ten, kto vo väčšom rozsahu nezaplatí splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie.

Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

Svojím konaním uvedeným v skutkovej vete tohto rozsudku obžalovaný naplnil po subjektívnej aj objektívnej stránke zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu neodvedenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol u obžalovaného na spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, jeho osobu, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Obžalovaný bol doteraz štyrikrát trestne stíhaný. Na odsúdenie vyplývajúce trestného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. XT/XX/XXXX R. W. XX. XX. XXXX ako aj z trestného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. XT/XX/XXXX R. W. XX. XX. 2008 súd neprihliadal, pretože v dôsledku osvedčenia sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sa na páchatela hľadá, akoby nebol odsúdený. Uznesením Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. XPv XXX/XX/XXXX - X R. W. XX. XX. XXXX prokurátor podmiennečne zastavil trestné stíhanie obv. M. R. v zmysle § 216 ods. 1 Trestného poriadku a uznesením sp. zn. XPv XXX/XX/XXXX - XX R. W. XX. XX. XXXX rozhodol o osvedčení obvineného v skúšobnej dobe.

Súd prihliadal predovšetkým na odsúdenie obžalovaného vyplývajúce mu z trestného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. XT/XX/XXXX R. W. XX. XX. XXXX, kde mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 8 (ôsmich) mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 24 (dvadsiatich štyroch) mesiacov. Obžalovaný sa dopustil rovnakého skutku, ako je to v tejto trestnej veci. Z uvedeného vyplýva, že obžalovaný sa prejednávaneho skutku dopustil v skúšobnej dobe vyplývajúcej mu z predchádzajúceho podmieneného odsúdenia, a teda uložený trest pre neho nebol dostatočnou prevenciou, ponaučením a výstrahou pred pokračovaním v trestnej činnosti. Obžalovaný v rokoch 2015 (na základe podaného daňového priznania) a 2016 (na základe záverov znaleckého posudku) mal po odpočítaní výdavkov možnosť zaplatiť poistné sociálnej poisťovni, pretože disponoval dostatkom finančných prostriedkov. Od januára 2015 však na poistnom neuhradil nič, čo bolo zámerne, pretože obžalovaný už bol pre ten istý trestný čin odsúdený a vedel, že nezaplatením poistného sa dopúšťa trestného činu, no napriek tomu tak konal. Súd nemohol prihliadnuť na to, či mal obžalovaný zamestnancov a či im vyplácal mzdy alebo či mal nejaký iné výdavky, pretože to jednak obžalovaný

nepreukázal, ale nevyplývalo to ani z listinných dôkazov. Zamestnancov obžalovaný oficiálne nemal. Ak tvrdil obžalovaný, že finančné prostriedky si spravoval sám, mal znížiť výdavky alebo prioritne mal platiť poistné. Mal predsa vedomosť, že neplatenie poistného je v rozpore so zákonom.

Okrem toho sa v skúšobnej dobe obžalovaný dopustil aj spáchania priestupku dňa 19. 11. 2015, za čo mu bola uložená bloková pokuta vo výške 20,00 Eur, ktorú nezaplatil na mieste. Obžalovanému priťažovalo, že bol v minulosti za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Trestného zákona), na druhej strane však bola preukázaná aj jedna poľahčujúca okolnosť, a to, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Trestného zákona).

Vzhľadom na nepochybné uznanie viny, súd preto zvažoval aký druh trestu je vhodný a prichádza do úvahy pri obžalovanom, pričom súd skúmal aj možnosti uloženia trestu povinnej práce, ktorý navrhoval obžalovaný uložiť, a to s poukazom na jeho sociálnu a rodinnú situáciu, kedy uviedol, že jednoducho na úhradu odvodov do Z.. A. nemal príjem a tiež poukazyval na svoje rodinné pomery a preto žiadal, aby mu súd neukladal nepodmienečný trest odňatia slobody. Súd dôsledne zvážil dané okolnosti, pričom vzhľadom na tvrdenia obžalovaného o nedostatočnom príjme doplnil dokazovanie, ktoré by inak vzhľadom na vyhlásenie obž. nevykonal a oboznámil daňové priznanie a znalecký posudok z ktorého, ale vyplynul presný opak ako to tvrdil obžalovaný, keďže jeho príjmy ako SZČO vysoko presahovali bežné príjmy v SR, kedy napr. v mesiacoch júl až september 2016 /č.l. 44 spisu/ presahovali príjmy obžalovaného sumu 6.000,-€. Obžalovaný sa k tomu vyjadril tak, že mal zákazky na stavebné práce a po vykonaní prác musel vyplácať robotníkov, ktorí u neho pracovali brigádnicke. Uvedená skutočnosť jednak nebola preukázaná a v zásade ani nemohla byť, keďže išli zrejme o tzv. čiernu prácu, bez ohľadu však na to, táto okolnosť nemá žiadny vplyv na zmiernenie protiprávneho konania obžalovaného, keďže si mal sám zvážiť aké sú jeho priority a teda či bude uhrádzať najprv povinné zákonné odvody alebo minie svoje príjmy iným spôsobom, pričom obžalovaný sa evidentne rozhodol pre druhú možnosť a z odvodov za mesiace, počas ktorých mal z čoho platiť neuhradil ani jedno euro, čím ukázal svoj postoj, zároveň si vzhľadom na jeho predchádzajúce odsúdenie bol vedomý akú trestnú činnosť pácha. Preto súd trest povinnej práce neuložil.

Trestný zákon za prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Tr. zák. umožňuje uložiť trest odňatia slobody od 0 do 3 rokov. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný už bol v minulosti priestupkovo riešený a bol odsúdený aj trestným rozkazom na podmienený trest, ktorý v skúšobnej dobe porušil, uložený trest svoju výchovnú funkciu nespĺnil, obžalovaný sa nepoučil, tak mu pri rovnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 3 (troch) mesiacov, ktorý by mal viesť obžalovaného k náprave a zároveň bude plniť funkciu tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie a bude ho viesť k tomu, aby v budúcnosti viedol riadny život a vyvaroval sa protispoločenského konania. Súd pri výmere trestu prihliadol na sociálne pomery obžalovaného.

Keďže obžalovaný doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, súd ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil na jeho výkon do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súd uloženie alternatívnych trestov v tomto prípade nepovažoval za dostatočné. Uloženie peňažného trestu obžalovanému by nemalo žiadny význam a pravdepodobne by ho obžalovaný nevykonal vzhľadom na jeho nepriaznivú osobnú a aj sociálnu situáciu, tiež by to išlo na úkor náhrady škody. Obžalovaný je v súčasnej dobe nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá len dávky v hmotnej núdzi. Uzavretie pracovnej zmluvy nepreukázal, trvalý a pravidelný príjem nemá, dokáže si privyrobiť len brigádnicke. Pokiaľ ide o trest povinnej práce, tak ako je vyššie uvedené, tento súd nepovažoval za vhodný a dostatočný a je otázne či by ho vôbec riadne vykonával, keďže si mal hľadať prácu v zahraničí.

Súd ďalej uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému Z. A., A. N. N., škodu vo výške 3 475,80 Eur, nakoľko jej výšku mal preukázanú a vyplývala z predložených listinných podkladov. Súd zároveň nárok na náhradu škody považoval za dôvodný.

Na základe uvedených skutočností a zisteného skutkového stavu senát súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom tunajšieho súdu Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

Banská Bystrica 07. 06. 2017